

חגית שחל
למה את לא מחייכת

חגית שחל

למה את לא מחייכת

הגלריה העירונית בבית "יד לבנים" רעננה

חגית שחל

תערוכות יחיד נבחרות

2019	למה את לא מחייכת , הגלריה העירונית, רעננה, אוצרת: אורנה פייכמן (קטלוג)
2018	אי פיל פֶּרִיטִי , מקום לאמנות בקרית המלאכה, תל אביב, אוצר: ניר הרמט
2018	יום שישי ה-13 , מקום לאמנות בקרית המלאכה, תל אביב
2017	נשים קטנות , בית האמנים, תל אביב, אוצר: ניר הרמט
2015	דיוקן עצמי , גלריית מכללת לוינסקי לאמנות עכשווית, תל אביב, אוצר: אריה ברקוביץ'
2015	קריפ , קיר אמן, מקום לאמנות בקרית המלאכה, תל אביב, אוצר: ניר הרמט
2015	גרייס קלי מרחוב אוליפנט , גלריה משרד בתל אביב, תל אביב, אוצרות: אירית לוין ורחל סוקמן (קטלוג)
2011	Double Trouble , גלריה אפרטארט, תל אביב, אוצרת: רותם ריטוב
2010	מבעד ליופי , חגית שחל ואילונה אהרון, בית האמנים, תל אביב, אוצרת: אירית לוין
2010	נדזניה , מקורות השראה, גלריה שטרן, תל אביב, אוצר: ניר הרמט (קטלוג)
2009	מי ומי , מיקי תירוש - גלריה לאמנות, לונדון
2008	ישראל בדיוקנאות , המוזיאון הלאומי לאמנות של סלובקיה, ברטיסלבה, אוצרת: טניה שטרנזון (קטלוג)
2008	קרטוגרפיה: קנ"מ 6.2:1 , קיר אמן - על חזית בית האמנים, תל אביב, אוצר: ניר הרמט
2006	רואה ונראה , מונטיפיורי - גלריה לאמנות, ת"א, אוצרת: אירית לוין (קטלוג)
2003	"פרנצ' מניקיור" , גלריה שרה ארמן, תל אביב
2000	עבודות חדשות , גלריה שרה ארמן, תל-אביב
1997	ציורי שמן , גלריה נוה צדק, תל-אביב, טקסט: טליה רכופורט (קטלוג)
1993	אורנמנטים , גלריה נלי אמן, תל אביב
1992	ציורי שמן , ארסופ, גלריה לאמנות, רשפון, טקסט: גדעון עפרת (קטלוג)
1988	רישומים , גלריה שרה לוי, תל אביב
1987	גלריה גורדון, תל אביב
1985	ציורים , גלריה שרה לוי, תל אביב
1985	ציורים , בית האמנים, ירושלים
1984	גלריה JEAN-PIERRE LAVIGNES, פריז
1984	פורטרטים , גלריה תת רמה, תל אביב
1983	גלריה שרה לוי, תל אביב
1975	עבודות על נייר , גלריה דבל, ירושלים

תערוכות קבוצתיות נבחרות

2018	(מ)ציירות נוף , בית האמנים, תל אביב, אוצרות: ד"ר רות מרקוס ורותי חינסקי
2018	ממחטה ופודריה , נולובז חלל שיתופי לאמנות, תל אביב
2018	תו תקן - משפט באמנות , בית המשפט העליון בירושלים, אוצרת: ד"ר אורנה יאיר
2017	קיר אמן 9 X , מקום לאמנות בקריית המלאכה, אוצר: ניר הרמט
2017	בראי אמנים , בית רוזנטליס, יפו, אוצרת: אירית לוין
2016	קיר אמן 9 X , טקסטים, מקום לאמנות בקריית המלאכה, אוצרת: דליה דנון
2016	גוף עבודה , מקום לאמנות בקריית המלאכה, אוצרת: גלית ראוכוורגר
2016	אז ועכשו , גלריה שרה ארמן, תל אביב, אוצרת: שרה ארמן
2015	פרחים , גלריה שרה ארמן, תל אביב, אוצרת: מירה צדר
2015	אישה - פנים רבות לה , הגלריה העירונית, רעננה, אוצרת: אורנה פייכמן (קטלוג)
2015	בעקבות אוספים , הסדנה לאמנות, יבנה, אוצרת: אירית לוין (קטלוג)
2015	פינת עברית ואמנות , היכל התרבות, ראשון לציון, אוצרת: אפי גן
2014	תערוכת הדפס בינלאומית , גלריה New Grounds, אלבקרקי, ארה"ב
2014	מזמור אישה , גלריה משרד, תל אביב, אוצרת: רחל סוקמן

חגית שחל
למה את לא מחייכת
הגלריה העירונית בבית "יד לבנים" רעננה
מרץ - אפריל 2019
אוצרת העירייה והתערוכה: אורנה פייכמן
עריכה לשונית ותרגום לאנגלית: מאיה שמעוני
מאמרים: אורנה פייכמן וד"ר קציעה עלון
תצלומים: רמי זרנגר
עיצוב גרפי והפקה: פרסום מסוף, כפר סבא
© כל הזכויות בקטלוג שמורות לאגף תרבות, נוער ופנאי ולחגית שחל
דוא"ל: hagit.shahal@gmail.com
אתר אינטרנט: www.hagitshahal.com

בעמוד זה: דיוקן עצמי, 2007, צבעי פסטל על נייר, 70/100 ס"מ
On this page: Self Portrait, 2007, pastel on paper, 70/100 cm

בעמוד הקודם: סרט, 2011, תצריב אקוויטנטות, 10/13 ס"מ
On the previous page: Ribbon, 2011, soap-ground, hard-ground aquatint, 10/13 cm print size

נוט-בוק , מוזיאון בית העיר, תל אביב, אוצר: גיא מורג	2013
אני וחיות אחרות , בית האמנים, תל אביב, אוצרת: נורית זילברברג	2012
אוצרות חבויים לא בעננים , דיאגילב, תל אביב, אוצרת: תמר תדמור	2012
רואים רוקנרדול , בית האמנים, תל אביב, אוצרים: אירית לוין ואריה ברקוביץ (קטלוג)	2011
קו / כתם / אות , גלריה מיגדלור, תל אביב-יפו, אוצרת: גלית ראוכוורגר	2011
מושאי תשוקה , גלריה שטרן, תל אביב, אוצרת: דבי לוזיה (קטלוג)	2010
וריאציות על סטודיו , גלריה דן, תל אביב, אוצרת: אירית לוין (קטלוג)	2010
אובייקט קטן - לא ציור , גלריה שהם, תל אביב, אוצרת: חנה שיר	2009
כל שני וחמישי , אמני סדנת התחרוט, בית האמנים, תל אביב	2009
מנהרת הזמן , תערוכת דיוקנאות עצמיים, מכון המים - הגלריה העירונית בגבעתיים,	2008
אוצר: דניאל כהנא-לוינזון, טקסט: גדעון עפרת (קטלוג)	
מבטים על דיוקן , גלריה דנון, תל אביב, אוצרות: דליה דנון, אירית לוין, טקסט: ניר הרמט	2007
אייבי נתן - איש השלום , הסדנה לאמנות, יבנה, אוצר: רוני ראובן (קטלוג)	2007
מסכה - זהות , גלריה גבו, תל אביב, אוצרת: נורית טנא (קטלוג)	2007
אמנים מישראל , המוזיאון הלאומי לתרבות יהודית, ברטיסלבה	2006
לחיים , מוזיאון רמת גן לאמנות עכשוית, אוצרת: חנה קופלר (ספר)	2005
"פורטרט תל אביב" , אוצרים: קטי בר ואודי רוזנוויין (ספר)	2005
איזה יופי , גלריה שטרן, תל אביב, אוצרת: דבי לוזיה	2003
55 ליליה וליילה , הגלריה ע"ש פולק (קלישר), תל אביב (קטלוג)	2003
פרחים , גלריה שרה ארמן, תל אביב	2003
העמדת פנים , גלריה שרה ארמן, תל אביב	2003
אמנים שולחים שלום , מוזיאון ארץ ישראל, אוצר: דורון פולק (קטלוג)	1996
לאחות את הקרע , גלריה ידיים, יפו, אוצרות: ורד שומרון ואיריס נדל (קטלוג)	1996
מכגש מרכז טויאפ , איסטמבול, תורכיה, אוצר: דורון פולק	1994
דיאלוג , באד קיסינגן, גרמניה, אוצר: דורון פולק	1994
44 לילה , מוזיאון נשים, בון, גרמניה	1991
תעודת זהות , אגודת האמנים, תל אביב, אוצר: סורין הלר (קטלוג)	1991
בושה , גלריה רגע, תל אביב	1988
חיפה - דיוקן העיר , מוזיאון חיפה, אוצרת: אילנה טייכר (קטלוג)	1988
אנשים , בית האמנים, תל אביב	1984
תערוכה שחורה , בדיזינגוף סנטר, תל אביב, אוצרת: זיוה רון	1984
תערוכת 7 אמנים , גלריה הקיבוץ, תל אביב	1976
אמנים צעירים, 1975 , גלריה ג'ולי מ., תל אביב, אוצר: אמנון ברזל	1975

אוספים

עבודותיה נמצאות באוספים רבים בארץ ובחו"ל ביניהם:

אוסף מוזיאון ישראל ירושלים

אוסף המוזיאון הלאומי של סלובקיה, ברטיסלבה

אוסף בנק דיסקונט

אוסף יוסי חכמי, תל אביב

אוסף דויד לואיס, מלון רויאל ביץ' - אילת

אוסף רני רהב, סביון

הפרובלמטיקה של החוויה הנשית / אורנה פיכמן - אוצרת העירייה

החוקרת הפמיניסטית ג'יין גאלופ כתבה בספרה משנת 1988¹ שבמשך מאות בשנים אמרו לנשים שהן מוגדרות ע"י גופן, והועבר להן מסר כפול: הגברים העריצו אותן בשל יופיין והן מצידן התאימו את עצמן לנורמות של עולם זה, ומאידך הן נחשבו לשטחיות העסוקות בגופן כל הזמן.

מכלול עבודותיה של חגית שחל בתערוכה זו מדגים פרובלמטיקה זו של החוויה הנשית כמו גם את ייצוגיה המתקיימים, לצערנו, עד היום בתרבות המערבית ובזו המקומית.

שחל מתארת טווח רחב של מבעים בעלי ערך ביקורתי, חתרני, מתריסני, גלוי או סמוי, המנסים להיאבק בהגמוניה הפטריארכלית.

בסדרת חיתוכי לינולאום הנושאת את השם: "דאבל טראבל" מוצגות נשים כבולות באופנים שונים: בחצאיות צרות, בנעלי סטילטו גבוהים, חנוקות במחוכים, בגרביוני רשת מהודקים בביריות וכדומה - אלמנטים המונעים מהן תנועה חופשית ונוחה.

לצד הדימויים יופיע הטקסט: "מה את רוצה?" לעיתים בשלמותו, לעיתים קטוע. תשובה לשאלה זו נמצא, אולי, בסדרת תחריתים נוספת של האמנית. אני רוצה להיות מה שהגברים רוצים שאהיה או: איך שהגברים רוצים שאראה... כשלאחריה בוודאי תתעורר התהייה: אם כך, מה אני אומרת על עצמי? האם תפקידי כאישה הוא למלא את הפנטזיה שלהם הדורשת ממני (כפי ששחל חורטת בעבודותיה): "גוף מושלם", "עור מושלם שיגרום לו לבכות", "להיראות כמו מלאך" ועם כל הדרישות האלה גם להישאר בעלת "נפש בריאה"...

בסדרת חיתוכי הלינולאום "משופדות" מתוארות רקדניות עמוד (Pole Dance) במועדון חשפנות. הרקדניות נטולות תווי פנים, הן מהוות מעין חפץ, אובייקט למבט, לצריכה, שכל מטרתן היא להעצים גירוי מיני לעיניים גבריות. אברי גופן כרוכים סביב העמוד או מוטלים לרגליו בפוזיציות פתיינות. בריקוד זה משתפות הרקדניות פעולה עם דימוי תפישת עולם המקצה להן כנשים מקום פוגע ומפלה. תפישת זו מועצמת על ידי שחל בחיתוכי לינולאום הנושאים את "שמות הבמה" של הרקדניות אותם בחרה מתוך אתר אינטרנט אמריקאי בו מאגר "שמות במה" שגברים אוהבים במיוחד. שמות הנקשרים, מן הסתם, למכוניות פאר (מרצדס, לקסוס); לאבני חן (גייד, אופל, קריסטל); לתמימות ופגיעות (במבי) וגם: אולגה, אנסטסיה, מריה, דסטיני... באמצעות "שמות במה" אלה מצליחה כל רקדנית לקיים יחסים דיאלקטיים עם הצופים בה: מצד אחד, היא מופיעה על הבמה כשגופה חשוף כמעט לגמרי, מצד שני היא מצליחה להישאר אנונימית בשמה הבדוי. כפועל יוצא מכך מקיימת הרקדנית אקט של פיתוי פתתי וטראגי כאחד.

נעמי וולף בספרה "מיתוס היופי"² טוענת כי "יופי" כערך נורמטיבי הוא תוצר של הבנייה חברתית גרידא, וכי הפטריארכיה קובעת את תוכנה של ההבניה הזו במטרה להמשיך ולקיים את שילטונה. "מיתוס היופי", טוענת וולף, קובע שישנם קריטריונים פיזיים מוחלטים ואוניברסליים ליופי נשי "מושלם", ושנית, הוא מייצר דימויים תרבותיים של היופי הזה ומשכפל אותם ללא הרף. העובדה שמדובר בדימויים, והעובדה שאלה מוקרנים ומודפסים באמצעי התקשורת למיניהם כבלתי משתנים ואחידים, מלמדות על הממד הפיקטיבי שלהם - ולכן לא ב"יופי" מדובר אלא ב"מיתוס היופי".

דימויי היופי, על פי וולף, הם תובעניים משום שהם דורשים מהנשים יצירת תואם בינן לבינם. תואם כזה הוא בלתי אפשרי, לפחות לא לאורך זמן, משום שבניגוד לדימויים, נשים במציאות מגוונות יותר במראה הפיזי שלהן, והן אף משתנות ללא הרף במהלך חייהן: הן, למשל, מתבגרות... לפיכך,

כדי לשמר איזשהו תואם בינן לבין הדימויים, על הנשים להשתעבד ל"עבודת יופי" מתמדת, הכוללת דיאטות רעב וניתוחים פלסטיים לעיתים מסכני חיים.

דימויי היופי משפיעים באופן שלילי על כל היבטי החיים של הנשים: על יחסן לגופן, למיניותן, על אפשרויות העבודה שלהן ובעיקר על תודעתן ועל חופש הבחירה שלהן.

ככל שהנשים פרצו יותר מחסומים חוקיים וחומריים, כך הפכו דימויי היופי הנשי הסובבים אותנו לקפדניים, תובעניים ואכזריים יותר...

ליותר נשים יש כסף, כוח, שליטה והכרה חוקית מאי פעם, אולם במונחים של כיצד הנשים מרגישות כיום בקשר לעצמן פיזית, ייתכן שמצבן גרוע משל הסבתות שלהן, שלא היו משוחררות...

מיתוס היופי: אישה צעירה ונשית, מוקפת בנשים מבוגרות, מנסה להשיג את נעוריהן

"מיתוס היופי" מקבל את ביטויו בסדרת תחריטים ומונוטיפיים של שחל בהם היא מתארת חצאיות, שמלות תחרה מעודנות, שנצים מצועצעים, גופיות דקיקות, נעלי עקב ובלרירה - פריטים נשיים פתייניים (המופיעים ללא תיאור גוף נשי), המצליחים ללכוד את המבט הגברי החומד.

בסדרה נוספת של שחל "המוות לא יפריד בינינו" מדפיסה האמנית על גבי ניירות דקיקים צבועים זהב ואדום עז מתוצרת סין, דימויים נשיים הנמצאים, אף הם, בזיקה ישירה ל"מיתוס היופי": שפתונים, מברשות איפור, מראה, נעלי סטילטו, יד נשית עם ציפורניים מטופחות משוחות בלק - דימויים ההולכים, על פי שחל, עם כל אישה עד לקבר... יש ועל אותם הניירות יופיעו גם תיאורים של ספל קפה או סכין מטבח - המרמזים, אולי, על התפישה שמקומה של האישה בבית, במטבח. סדרה זו מוצגת בתערוכה, לא בכדי, בשולחן תצוגה הסגור במכסה פרספקס שקוף, אשר מדמה הצצה אל תוך "קבר" סימבולי של אישה, ומעלה, בין רגע, את חשיבותם של חפצים אלה בחייה. השימוש המכוון בניירות הסינניים מהווה אינטרפרטציה מערבית אותה עושה שחל למסורת הסינית, בה גופות הנפטרים נשרפות יחד עם ניירות שכאלה המודפסים גם כשטרות כסף, ומסמלים את ממדי הרכוש אותו צברו הנפטרים.

שחל, "המיתוס של היופי", 1988, מיתוס היופי, מיתוס היופי, מיתוס היופי, מיתוס היופי, מיתוס היופי, מיתוס היופי, מיתוס היופי, מיתוס היופי, מיתוס היופי, מיתוס היופי

המשך טבעי לאותם הדימויים נמצא בסדרה "נשים קטנות" בה הדפיסה שחל חיתוכי לינולאום על פיסות בד. בסדרה זו בוחנת האמנית את מהות התפקידים אותם מגלמות נשים בימינו בפרסומות טלוויזיה. במרבית המקרים יהיו אלה תפקידים המציגים אותן כ"קנקן" פתייני ומצודד בלבד. עצם בחירתה להדפיס את הנשים מהפרסומות על בד מבריק המדמה עוד נחש ונמצא בקונוטציה לטרנד האופנה הסקסיסטית/וולגרית של בדים סינטטיים זולים (המחקים גם עור קרוקודיל או פרוות נמר), קושרת את הנשים מהפרסומות מצד אחד לדמות ה"פאם פטאל" - זו המפתה ביופיה את הגבר ואחר כך קוטלת אותו כחיית טרף, ומצד שני מחברת אותן, באופן מושלם, גם אל מלאכת התפירה המזוהה, באופן מסורתי, עם נשיות.

שחל, "המיתוס של היופי", 1988, מיתוס היופי, מיתוס היופי, מיתוס היופי, מיתוס היופי, מיתוס היופי, מיתוס היופי, מיתוס היופי, מיתוס היופי, מיתוס היופי, מיתוס היופי

המבע הנשי, האקטיבי והנשכני ביצירותיה של חגית שחל בתערוכה זו, מהווה חוליה נוספת בשרשרת יצירות נשים-אמניות, שהוצגו בתערוכות החל משנות ה-70 בארץ ובעולם. תערוכות שעניינן היה למקד ולהעלות שיח ודיון רחב על מושגים כגון: גוף, מיניות, פמיניזם ובחינה מחודשת של יחסי נשים - גברים.

חתוכות - על עבודותיה של חגית שחל / ד"ר קציעה עלון

אישה טבולה באמבט קצף. מתי לאחרונה ראיתם גבר ערום משתכשך באמבט קצף? נשים רבות על הזכות לא לשבת בפינת השולחן, שמא לא יתחתנו 7 שנים. מתי לאחרונה ראיתם גברים רבים על "זכות נחשקת" זו? אישה מתכוננת בהתרגשות לבואו של טכנאי, מתלבטת בבחירת בגדים. מתי לאחרונה ראיתם גבר מתכונן בהתרגשות לבואה של אשת מקצוע, לא יודע מה ללבוש לכבודה? מתי נראתה אשת מקצוע בפרסומת? נשים מדברות על מטבח חדש בטון מטופש והעוויות ילדותיות. מתי ראיתם גברים ההופכים את עצמם למכגרים? הפרסומות של כרפקט ליין, גולדסטאר ("תגיד תודה שאתה גבר"), טורנדו, ג'רוסלם פוסט לייט (והדומות להן) פולשות אל חלל הסלון האינטימי שלנו יום יום שעה שעה. לא עוד, אומרת חגית שחל, המבקשת לקרוע באלימות את מסך הצבעים הבוהקים ומצג השווא של הפרסומת, ולהציג בפנינו סדרה של חיתוכי לינוליאום בשחור לבן, מנוקים ומנוגבים מן "הסקסיות הזוהרת" של הפרסומת.

מהי הסחורה האמיתית אותה מבקש הפרסום למכור? מהו מוצר הצריכה למעשה? לימוד אנגלית, מזגנים, בירה, מטבחים, מתגלים כמסווה דק למוצר הצריכה האמיתי: שימור הסדר החברתי הקיים, הפטריארכאלי, המשחזר ללא הרף את מיצובן הנחות של הנשים ומעמידן כמושא צפייה תמידי. ספרו המפורסם של ג'ון ברגר "דרכי ראייה"‏¹ (1972) קבע כי "גברים פועלים, נשים נצפות"‏². מבטו של הגבר, הרגיל בראיית האחר, בצפייה ופיקוח עליו, אינו מבטה של האישה. "אישה צריכה להשגיח על עצמה בלא הפסק. היא מלווה כמעט בלא הפוגה בדימוי שלה עצמה"‏³ כתב ברגר.

דומה כי הסצנה הזעירה בה מנסה הדוגמנית רותם סלע "להיראות טוב" בפני טכנאי מזגנים (!) מביאה לשיא גרוטסקי את דבריו של ברגר. יצירתה של שחל לוכדת בבהירות את לוז הסיטואציה. פניה של סלע עוותו- הפה השחור נוזל, העין נשפכת, המבט נורא. סלע נראית כאישה שהוכתה. בכדי לרסק לחלוטין את הדימוי הפוטוגני המופרך מטעימה שחל את אצבעותיה השמנמנות של סלע ביצירה, ניגוד מוחלט לאצבעות הדקות, המטופחות, העשויות מניקור צבועות לק ומעוטרות בטבעות, רפרטואר שנחשב הכרחי בחברה המעמידה נשים באורח קבע כמושא לעינוג העין. חיתוכי הלינוליאום המרובים ביצירה מעמידים את הבגדים כ"בגדי אסירים" מפוספסים, המהדהדים את סורגי הכלא.

האסטרטגיה של "כיעור מכוון" משמשת את שחל גם בעבודתה בעקבות הפרסומת ללימוד אנגלית. את פני הנערה ה"כל אמריקנית" היפה הופכת שחל לפריים המדמה תמונה מקומיקס, ומן השימוש שלו באמנות - מאנדי וורהול דרך רוי ליכטנשטיין. שחל מטעינה את התמונה השחוקה באימה ופחד, והסצנה כולה חפה מכל מתיקות סכרינית, זו המצויה במנות גדושות בסרט הפרסומת. אמנית נוספת עימה מנהלת שחל דיאלוג מובהק היא סינדי שרמן. ביצירותיה המפורסמות כמו גוזרת שרמן סצנה מתוך "סרט", מציגה בפנינו בדחיסה נרטיבית מקטע שממנו משתקפים העבר והעתיד של הדמות. בעוד שרמן מביימת את הסצנות, שאינן לקוחות כלל מסרט אלא מבקשות לחקותו, שחל מבצעת פעולה זו ממש, בהתחקות אחר המיקרו סצנות הרודפות אחת אחר השנייה במהירות רבה בהקרנה הטלוויזיונית המהפנטת. שחל מניחה תחת העדשה האמנותית קומפוזיציה המבליעה התרחשות קודמת. מהו הסרט ממנו לקוחות התמונות? סרט חיינו, הסרט האמיתי של חיינו.

הסיפור שאנו, נשים וגברים, בוחרים לספר לעצמנו יום יום הוא כי אנו חיים בחברה פמיניסטית, וכי מושגי השיוויון וכבוד האדם הם נר לרגלינו. קל לנו להתעלם מן המטענים הפטריארכאליים הרבים

^[1] Jane Gallop, Thinking through the Body, New-York: Columbia University, 1988

^[2] נעמי וולף, מיתוס היופי, בייצוגים של יופי נגד נשים, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 2004

המאפיינים את ישראל, הסוגדת לגבריות במופיעיה השונים, הצבאיים במיוחד. נשים כמוצר צריכה, כחפץ, כמושא לעשייה לא מכבדת, "מוזרקים" אלינו בכל שעה משעות היום - שבה ומזכירה לנו שחל. בחירתה של שחל במדיום של חיתוכי לינוליאום ליצירותיה מטעימה את הסיסמה שטבע חוקר התקשורת מרשל מקלוהן: "המדיום הוא המסר". הנשים החתוכות בעבודותיה של חגית שחל מהדהדות את חיתוכן האלים של הנשים בחברה, יום יום, שעה שעה. שחל מפעילה אלימות סימבולית כנגד האלימות המשתוללת - ראו את מספרן של הנשים הנרצחות בישראל בימים אלו. האלימות, הקריעה הברוטלית של המסווה, חושפת את אחורי הקלעים המכוערים של הציפוי הזוהר.

הבחירה במדיום של חיתוך הלינוליאום מקבלת שכבת משמעות נוספת כאשר מספרת שחל על החתכים והדימומים שנגרמים לה עקב הבחירה במדיום אמנותי מאתגר זה. דומה כי "חיתוך הידיים" הוא מטאפורה רב שכבתית, הופך את עצם יצירת האמנות לסוג של פרכורמנס. השחתה של הגוף הנשי היא מדודס פעולה מחאתי ידוע של אמניות מיצג, מיוקו אונו עד מרינה אברמוביץ. כך גם ידוע הקשר בין נשים החיות במרחב הפטריארכאלי לדיכאון, מזוכים, ורצון לכיעור עצמי. ההתבוננות בפרקטיקות של הכאבה עצמית מובנות על רקע המציאות החברתית סוציולוגית: "אני עושה זאת לעצמי לפני שתעשו לי" או - כשיקוף אכזרי, מבעית, של מה שעושים לי, מתוך רצון להציב "מראה מושלמת" שלא ניתן עוד להכחישה.

אמנית הגוף הרדיקלית קתי אקר טוענת כי עבודות אמנות שכרוכה בהן הפעלת אלימות על הגוף הן "גיאוגרפיה של אין שפה". יצירותיה של שחל נטולות מילים, אולם המילים מבעבעות מהן. החתכים הם "הפצעים במציאות החברתית -הפוליטית של חיינו הגדושה באלימות, עוולות וכאב. מעשי אמנות גוף רדיקלית מחקים ומהדהדים את המציאות הזו. בכך הם מזמנים את ציבור הצופים בהם להיות עדים בעלי אחריות"⁴. שחל מזמינה אף אותנו להיות עדות בעלות אחריות. האמנות הפמיניסטית הלוחמנית משנות ה- 70 ואילך קשרה בין אופן ייצוגן של נשים למיעוט האמניות הקאנוניות וזעקה בכוסטרים של ה"גורילה גילס": "האם נשים חייבות להיות ערומות בכדי להיכנס למוזיאון המטרופולין ?- פחות מחמישה אחוזים מן האמנים באגף האמנות המודרנית הן נשים, אולם שמונים וחמישה אחוזים מצויורי הערום הן של נשים"⁵.

האם נשים חייבות להיות יפות/ חשופות/ מטופשות/ מושא מיני/ בכדי להיכנס לשטף הוויזואלי שאנו מוקפים בו?

בניגוד למגמה רווחת בשדה האמנות בשנים האחרונות, של פלישת שדות העיצוב והדקורציה למחוזות האמנות - מהפיכתם של מעצבים ל"אמני גלריה" מכובדים ועד להפיכת ירידי אמנות לירידי עיצוב למעשה, נותרת האמנות הפמיניסטית המחויבת כמגדלור של התנגדות לסדר החברתי הקיים. שחל מצטרפת למסורת מכובדת זו, ודומה כי בתערוכה זו חל זיקוק וחידוד של שלל תערוכותיה עד היום.

עליון שמאל: ליזבט', 2011, חיתוך לינוליאום, 15/10 ס"מ
Upper left: Lizbeth, 2011, linoleum cut, 15/10 cm print size

תחתון שמאל: מחוך שחור, 2011, חיתוך לינוליאום, 20/15 ס"מ
Bottom left: Black Corset, 2011, linoleum cut, 20/15 cm print size

תחתון ימין: סינדרלה, 2010, חיתוך לינוליאום, 15/10 ס"מ
Bottom right: Cinderella, 2010, linoleum cut, 15/10 cm print size

^[1] ג'ון ברגר, דרכי ראייה (Ways of Seeing) מוזה, גיליון מספר 5, עמודים 40 - 48, תרגום: דפנה לוי.

^[2] שם, שם.

^[3] שם, שם.

^[4] חנה פרוינד שרתוק, אמנות על הסכין: על המעמד האונתולוגי והמוסרי של אמנות גוף רדיקלי, בתוך: כאב בשר ודם,

^[5] עורכות: שירה סתיו ואורית מיטל, 2013, אוניברסיטת באר שבע.

^[6] 5 קבוצת הגורילה גירלס נוסדה ב- 1985. הן זכו למחווה מרגשת בבינאלה בוונציה בשנת 2005, במסגרת תערוכת הארסנלה' שנאצרה על ידי האוצרת רוזה מרטינו.

משפטים מתוך השיר Creep של להקת רדיוהד, 2014
 תצריב שעווה רכה, אקוויטינטה ותחרית יבש, 10/25 ס"מ
 Lines from the song Creep by Radiohead, 2014
 Soft-ground, sugar lift aquatint with drypoint, 10/25 cm print size

עליון שמאל: ביריות, 2011, חיתוך לינוליאום, 15/20 ס"מ
 Upper left: Garter Belt, 2011, linoleum cut, 15/20 cm print size

עליון ימין: פרופיל, 2011, חיתוך לינוליאום, 10/15 ס"מ
 Upper right: Profile, 2011, linoleum cut, 10/15 cm print size

תחתון שמאל: סנדלים אדומים, 2009, חיתוך לינוליאום, 20/15 ס"מ
 Bottom left: Red Sandals, 2009, linoleum cut, 20/15 cm print size

תחתון ימין: סינדרלה, 2011, חיתוך לינוליאום, 15/20 ס"מ
 Bottom right: Cinderella, 2011, linoleum cut, 15/20 cm print size

מתוך הסידרה אי פיל פְּרִיטִי, 2018, חיתוך לינוליאום, 20/25 ס"מ
From the series I Feel Pretty, 2018, linoleum cut on paper, 20/25 cm print size

מתוך הסידרה אי פיל פְּרִיטִי, 2018, חיתוך לינוליאום, 20/25 ס"מ
From the series I Feel Pretty, 2018, linoleum cut on paper, 20/25 cm print size

מתוך הסידרה אי פיל פֿרייטי, 2018, חיתוך לינוליאום, 20/25 ס"מ
From the series I Feel Pretty, 2018, linoleum cut on paper, 20/25 cm print size

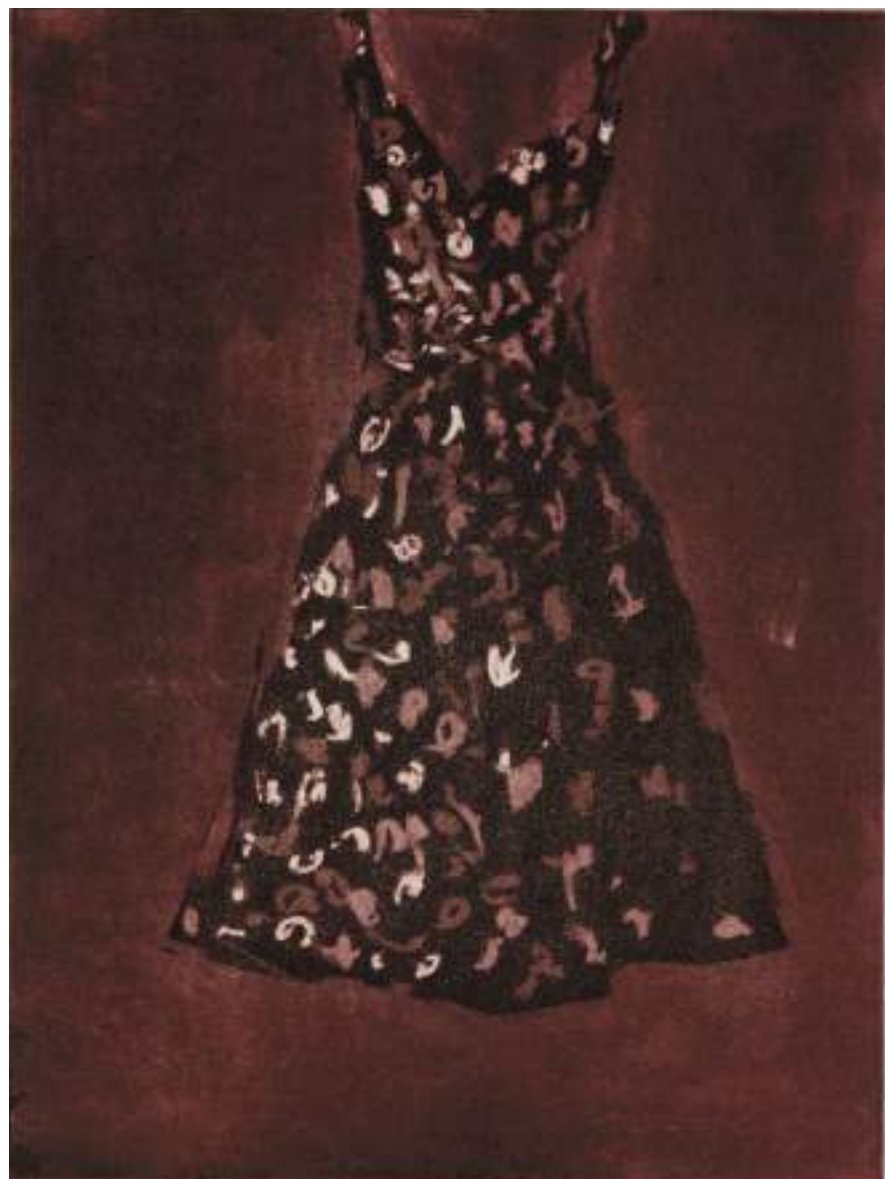
מתוך הסידרה אי פיל פֿרייטי, 2018, חיתוך לינוליאום, 20/25 ס"מ
From the series I Feel Pretty, 2018, linoleum cut on paper, 20/25 cm print size

שלוש שמלות - טריפטיכון, 2010, טכניקה מעורבת, 100/210 ס"מ
Three Dresses - Triptych, 2010, mixed media, 100/210 cm

שמלה בצבע יין, 2012, תצריב אקוויטינטת סוכר, 24/18 ס"מ
Wine Dress, 2012, sugar-lift aquatint, 24/18 cm print size

סרט עם פסים, 2012, תצריב שעווה רכה והרמת סוכר, 24/18 ס"מ
Striped Ribbon, 2012, soft-ground, spit-bite, sugar-lift aquatint, 24/18 cm print size

להיות הבת של קוקו, 2014, תחריט יבש, 20/20 ס"מ
To be Coco's Daughter, 2014, drypoint, 20/20 cm, print size

שמלה 2, 2012 תצריב שטווה רכה, 20/18 ס"מ
Dress 2, 2012, soft-ground aquatint, 20/18 cm print size

גרביונים, 2011, תצריב שעווה רכה וקשה ואקוויטנטות, 30/22 ס"מ
Nylons, 2011, soft-ground, hard-ground, sugar-lift aquatint, 30/22 cm print size

שמלה, 2012, מונוטיפי, 30/22 ס"מ
Dress, 2012, monotype, 30/22 cm print size

שמלה 1, 2010, תצריב אקוויטנטות סוכר וסבון, 20/18 ס"מ
Dress 1, 2010, soap-ground, sugar-lift aquatint, 20/18 cm print size

להיות הבת של סימון, 2014, תחריט יבש, 20/20 ס"מ
◀ To be Simon's daughter, 2014, drypoint, 20/20 cm, print size

שמלת שכבות, 2012, מונוטיפ, 30/22
Layered Dress, 2012, monotype, 30/22 cm print size

שמאל: הו בריגיט 1, 2016, תצריב אקווינינטת סוכר וחומצה חיה, 36/20 ס"מ
Left: Oh Bridget 1, 2016, sugar-lift and spit-bite, 36/20 cm print size

ימין: הו בריגיט 2, 2016, תצריב אקווינינטת סוכר וחומצה חיה, 36/20 ס"מ
Right: Oh Bridget 2, 2016, sugar-lift and spit-bite, 36/20 cm print size

Creep, 2014, soft-ground, sugar lift aquatint with drypoint, 10/25 cm print size
 תצריב שעווה רכה, אקוויטינטה ותחרית יבש, 10/25 ס"מ

עליון: בריגיט, 2016, תצריב שעווה קשה ותחרית יבש, 25/20 ס"מ
 Upper: Bridget, 2016, hard ground and dry point, 25/20 cm print size

תחתון: נעלי סטילטו, 2012, תצריב שעווה קשה וחומצה חיה, 18/20 ס"מ
 Bottom: Stiletos, 2012, hard-ground, spit-bite aquatint, 18/20 cm print size

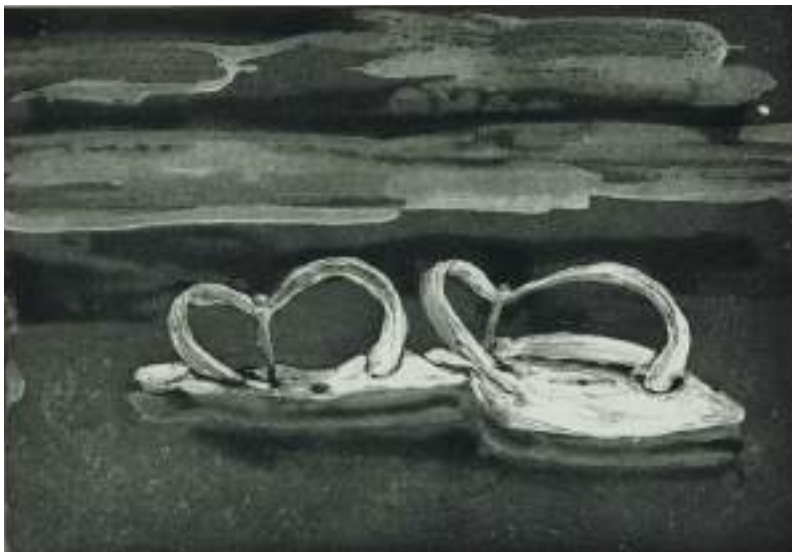

נעלים אבודות 1, 2010, תצריב שעווה קשה, 20/25 ס"מ
Lost Shoes 1, 2010, hard-ground aquatint, 20/25 cm print size

נעלים מוזהבות, 2010, צבע תעשייתי על נייר, 50/70 ס"מ
Golden Pumps, 2010, industrial paint on Paper, 50/70 cm

עליון: לא-הנעלים-שלי, 2010, צבע תעשייתי על נייר, 70/100 ס"מ
Upper: Not-My-Shoes, 2010, industrial paint on Paper, 70/100 cm

תחתון: פליפ-פלופס, 2010, תצריב אקווינטת סבון, 19/28 ס"מ
Bottom: Flip flops, 2010, soap-ground aquatint, 19/28 cm print size

שמאל: סינדרלה 1, 2016, תצריב אקווינטת סוכר וחומצה חיה, 32/20 ס"מ
Left: Cinderella 1, 2016, sugar-lift and spit-bite, 32/20 cm print size

ימין: סינדרלה 2, 2016, תצריב אקווינטת סוכר וחומצה חיה, 32/20 ס"מ
Right: Cinderella 2, 2016, sugar-lift and spit-bite, 32/20 cm print size

מתוך הסידרה המוות לא יפריד בינינו 2017 - 2018, חיתוך לינוליאום על נייר ג'וס סיני
 From the series Death will not do us part, 2017-18, linoleum cut on chinese joss paper

מתוך הסדרה נשים קטנות: תגיד תודה שאתה גבר, 2017, חיתוך לינוליאום, 20/25 ס"מ
From the series Little Women: Tagid toda sheata geber, 2017, linoleum cut on paper, 20/25 cm print size

מתוך הסדרה נשים קטנות: באמבטיה, 2017, חיתוך לינוליאום, 20/25 ס"מ
From the series Little Women: Baambatya, 2017, linoleum cut, 20/25 cm print size

מתוך הסדרה נשים קטנות: מוט פינוק, 2017, חיתוך לינוליאום, 20/25 ס"מ
From the series Little Women: Mot Pinuk, 2017, linoleum cut, 20/25 cm print size

מתוך הסדרה נשים קטנות: מוט פינוק, 2017, חיתוך לינוליאום, 20/25 ס"מ
From the series Little Women: Mot Pinuk, 2017, linoleum cut, 20/25 cm print size

worships masculinity in its various manifestations, particularly its militaristic iterations. Women as an object of consumption, as a product, as an object of disrespectful conduct, are “pumped” into our veins at all hours of the day, reminds us Shahal.

Shahal’s choice of linoleum cut prints as the medium of her works brings to mind the phrase coined by media scholar Marshall McLuhan: “The medium is the message.” The women cut in Hagit Shahal’s linoleum cut prints echo the violent cutting of women in society, day after day, hour after hour. Shahal exerts symbolic violence against rampant violence – see the number of women murdered in Israel these days. The violence, the brutal tearing of the mask, exposes the ugly reality behind the curtain of the glamorous façade.

The choice of linoleum cut prints as a medium gains another layer of meaning when Shahal talks about the cuts and bleeding she endures while working with this challenging artistic medium. It seems that “cutting hands” is a multifaceted metaphor, setting the creative process as a performance of sorts. The mutilation of the female body is a familiar *modus operandi* used in protest by many famous female performance artists, from Yoko Ono to Marina Abramović. Similarly, we also see correlation between women living in a patriarchal space and depression, masochism, and a desire for self-uglification. Practices of self-inflicted pain are understood against the backdrop of social reality: “I do it to myself before you will do it to me” or – as a cruel, terrifying, reflection of what is done to me, with the aim of holding a “perfect mirror,” one that can no longer be denied.

Radical body artist Kathy Acker defined works of art involving the use of violence on the body as a “geography of no language.” Shahal’s works have no words, but the words are bubbling from them. The cuts are “the wounds in the social-political reality of our lives full of violence, injustice and pain. Radical body artworks imitate and echo this reality, thereby inviting viewers to be accountable witnesses.”³ Shahal also invites us to be accountable witnesses. Militant feminist art since the 1970s outlines the link between how women are represented and the scarcity of canonical women artists, as Guerrilla Girls posters cry out: “Do women have to be naked to get into the Met. Museum? – less than five percent of artists in the modern art department are women, eighty-five percent of the naked drawings are of women.”⁴

Do women have to be beautiful/naked/silly/sexual objects to enter the visual torrent that surrounds us?

In contrast to the prevalent trend in the artworld, where in recent years the disciplines of design and decoration invaded the realm of art – from the inclusion of designers as distinguished “gallery artists” to the transformation of art fairs into *de facto* design fairs, feminist art remains committed as a beacon of resistance to existing social order. Shahal joins this honored tradition, and it seems that this exhibition presents a distillation and refinement of her various exhibitions to date.

מתוך הסדרה נשים קטנות: תנו זמן להיתכונן, 2017, חיתוך לינוליאום, 20/25 ס"מ
From the series Little Women: Tnu zman lehitkonen, 2017, linoleum cut, 20/25 cm print size

1 John Berger, *Ways of Seeing*, UK: Penguin Books, 1972.
2 Ibid.
3 Hanna Freund Shartok, “Art on the Knife: The Ontological and Moral Status of Radical Body Art,” in *Pain in the Flesh: Representations of the Body in Sickness, Suffering, and Jouissance*. Eds. Orit Meital and Shira Stav. Critical Mass series, Beersheba: Ben Gurion University and Kinnert, Zmora-Bitan, Dvir Press, 2013, p. 168 (in Hebrew).
4 Guerrilla Girls group was established in 1985. They received a moving tribute in the 2005 Venice Biennale, as part of the Arsenale exhibition curated by Rosa Martínez.

women are more diverse in their physical appearance, and they constantly change throughout their lives: they, for example, age... Therefore, in order to maintain a certain degree of compatibility between them and the images, women have to subject themselves to the perpetual “labor of beauty,” which includes starvation diets and sometimes life-threatening plastic surgery.

Images of beauty have an adverse effect on all aspects of women's lives: their attitude to their bodies, their sexuality, their employment possibilities, and especially their consciousness and freedom of choice. As women broke more legal and material barriers, images of female beauty around us became more strict, demanding, and cruel... Today more women have money, power, control, and legal recognition than ever before, but in terms of how contemporary women feel about their body, they may be worse off than their grandmothers, who were not liberated...

The “myth of beauty” is expressed in a series of engravings and monotypes in which Shahal portrays skirts, dainty lace dresses, frilly fringes, flimsy tank tops, high heels, and ballerina shoes – seductive feminine items that lure the coveting masculine gaze. In another series titled “Death Will Not Do Us Part,” Shahal uses sheets of bright red and gold Chinese joss paper, on which she prints feminine images that are also directly linked to the “myth of beauty”: lipsticks, makeup brushes, mirror, stiletto shoes, a woman's hand with manicured nails – images that according to Shahal, follow every woman to her grave. Sometimes these pieces of paper depict a cup of coffee or a kitchen knife – alluding, perhaps, to the perception that a woman's place is in the kitchen.

This series is presented in a display table with transparent Perspex cover, a display that simulates a view of a woman's symbolic “tomb,” immediately bringing to mind the importance of these objects in her life. The use of Chinese joss paper offers a Western interpretation to the Chinese tradition of burning joss paper printed as bank notes at funerals, as a symbol of the assets that the deceased accumulated in their lives.

A natural extension of these images is found in the series “Little Women,” consisting of linoleum cut prints on pieces of textile. In this series, the artist examines the nature of women's role in contemporary TV commercials. In most cases, these roles present them as nothing but a seductive and attractive “receptacle.” The choice to print advertising images of women on a shiny textile that imitates snakeskin, pointing to the sexist/vulgar fashion trend of cheap synthetic fabrics (that sometimes also imitate crocodile or leopard print) associates the women in the ads with the image of the femme fatale – who seduces men with her beauty and then devours them like a wild animal, and at the same time also links them perfectly with crafts like sewing, traditionally associated with femininity.

The feminine, active, and poignant expression in Hagit Shahal's works in this exhibition is another link in a chain of female artists whose works have been featured in exhibitions in Israel and around the world since the 1970s. Exhibitions aimed at focusing and generating discourse surrounding notions like body, sexuality, feminism and at re-examining women-men relations.

Cutties: On Hagit Shahal's Works / Dr. Ketzia Alon

A woman soaking in a bubble bath. When was the last time you saw a naked man splashing in a bubble bath? Women fighting for the right not to sit at the table's corner, in fear that they will not get married for seven years. When was the last time you saw men fighting for this “privilege”? A woman excitedly getting ready for a repairman's visit, deliberating what to wear. When was the last time you saw a man excitedly getting ready for a repairwoman, contemplating what to wear for the occasion? When did you last see a repairwoman in a commercial? Women talking about a new kitchen in a silly tone and juvenile expressions. When did you ever see men infantilizing themselves? The campaigns of Perfect Line, Goldstar (“Thank God You're A Man”), Tornado, Jerusalem Post Lite (and the likes) invade the intimate space of our living room, day in, day out. “No more,” says Hagit Shahal, who is trying to forcefully pull back the curtain of bright colors and illusions of the commercial, and present us with a series of black and white linoleum cut prints, wiped and stripped off of the “glamorous sexiness” of the commercial.

What is the real commodity that ads wish to sell? What is the actual consumer product here? English classes, air conditioners, beer, kitchens, all turn out to be nothing but a thin veil for the real consumer product: preserving the existing patriarchal social order, which relentlessly reinstates women's inferior status and places them as a constant object of gaze. John Berger's famous book “Ways of Seeing” (1972) stated that “men act and women appear.”¹ The gaze of a man, accustomed in seeing, watching, and surveying the other, is not the gaze of a woman. “A woman must continually watch herself. She is almost continually accompanied by her own image of herself,” wrote Berger.²

It seems that the micro-scene in which model Rotem Sela tries to “look good” for the air conditioner repairman (!) takes Berger's words to a grotesque extreme. Shahal's work captures the situation with clarity. Sela's face is distorted – the black mouth flows, the eye as though spills out, the look is terrifying. Sela is depicted like a battered woman. To completely shatter the fabricated photogenic image, in the work, Shahal accentuates Sela's pudgy fingers in total contrast to the thin, manicured, beringed fingers – a repertoire considered essential in a society that regularly places women as objects of visual pleasure. The many linoleum cuts in the work give the clothes the look of striped “prison clothes,” echoing the bars of the prison.

Shahal's strategy of “deliberate uglification” is also employed in a piece based on an ad for English classes. She turns the face of the beautiful “American girl” into an image that brings to mind a frame from a comic strip, and its various manifestations in art – from Andy Warhol to Roy Lichtenstein. Shahal infuses a sense of terror and fear into the hackneyed image, while the entire scene is devoid of any saccharine sweetness of the kind found in abundance in the ad. Another artist with whom Shahal forms a dialogue is Cindy Sherman. In her famous works, Sherman seemingly extracts a scene from a “movie,” presenting us with narrative compression from an excerpt that reflects the character's past and future. While Sherman directs the scenes, which are in fact not taken from any movie but rather wish to imitate movie stills, Shahal performs this very act, following the micro-scenes that flash one after the other on the mesmerizing television screen. Shahal puts under the artistic lens a composition that alludes to previous events. What is the movie from which the images are taken? The movie of our life, the real movie of our life.

The story that we, women and men, choose to tell ourselves every day is that we are living in a feminist society and that the concepts of human dignity and equality are the undisputable values that guide our reality. It is easy for us to ignore the heavy patriarchal baggage in Israeli society, which

---

¹ Jane Gallop, *Thinking through the Body*, New York: Columbia University, 1988.

² Naomi Wolf, *The Beauty Myth: How Images of Beauty are Used Against Women*, New York: W. Morrow, 1991.

2015 **Hebrew and Art Corner**, Heichal HaTarbut, Rishon Lezion, curator: Efi Gen
2014 **International Juried Print Exhibition**, New Grounds Gallery, Albuquerque, USA
2014 **Ode to a Woman**, Office in Tel Aviv Gallery, curator: Rachel Sukman
2013 **Not-Book**, Beit Ha'ir Urban Culture Museum, Tel Aviv, curator: Guy Morag
2012 **Me and Other Animals**, Tel Aviv Artists' House, curator: Nurit Zilberger
2012 **Hidden Treasures**, The Diaghilev, Tel Aviv, curator: Tamar Tadmor
2011 **To See Rock 'n Roll**, Tel Aviv Artists' House, curators: Irit Levin and Arie Berkowitz (cat.)
2011 **Kav / Ketem / Ot**, Light House Gallery, Tel Aviv, curator: Galit Rauchwerger
2010 **Objects of Desire**, Stern Art Gallery, Tel Aviv, curator: Galit Rauchverger
2010 **Variations on Studio**, Dan Art Gallery, Tel Aviv, curator: Irit Levin (cat.)
2009 **Small Object-Not a Painting**, Shoham Gallery, Tel Aviv, curator: Hana Shir
2009 **Every Monday and Thursday**, Etching Workshop, Tel Aviv Artists' House
2008 **Time Tunnel**, Municipal Gallery of Art, Givatayim, curator: Daniel Cahana-Levensohn, text: Gideon Ofrat (cat.)
2007 **Viewing the Portrait**, Danon Gallery, Tel Aviv, curators: Dalia Danon and Irit Levin, text: Nir Harmat
2007 **Abie Nathan – Man of Peace**, Yavne Art Workshop Gallery, curator: Roni Reuven (cat.)
2006 **Israeli Artists**, National Museum of Jewish Culture in Bratislava, Slovakia
2005 **LeHaim**, The Museum of Israeli Art, Ramat Gan, curator: Hana Kofler (book)
2005 **Tel Aviv Profile**, facade of Tel Aviv's City Hall Building, curators: Kethy Bar and Udi Rosenwein (book)
2003 **Regarding Beauty**, Stern Gallery, Tel Aviv, curator: Debi Luzia
2003 **55 Laila Nights** (Laila Schwartz), Rachel and Israel Pollak Gallery, Kalisher Teachers' College of Technology, Tel Aviv (cat.)
2003 **Flowers**, Sara Erman Gallery, Tel Aviv
2003 **Pretense**, Sara Erman Gallery, Tel Aviv
1996 **Artists – Messengers of Peace**, Eretz Israel Museum, Tel Aviv, curator: Doron Polak (cat.)
1996 **Healing the Breach**, Yadayim Gallery, Jaffa, curators: Vered Shomron and Iris Nadel (cat.)
1994 **Encounter**, Tuyap Exhibition Center, Istanbul, curator: Doron Polak
1994 **Dialogue**, Bad Kissingen, Germany, curator: Doron Polak
1991 **44 Laila**, Frauen Museum, Bonn, Germany
1991 **Identity Card**, Tel Aviv Artists' House, curator: Sorin Heller (cat.)
1988 **Shame**, Rega Gallery, Tel Aviv
1988 **Haifa: Portrait of a City**, Haifa Museum of Modern Art, Israel, curator: Ilana Teicher (cat.)
1984 **People**, Tel Aviv Artists' House
1984 **Black Exhibition**, Dizengoff Center, Tel Aviv, curator: Ziva Ron
1976 **7 Artists**, Hakibbutz Gallery, Tel Aviv
1975 **Young Artists 1975**, Julie M. Gallery, Tel Aviv, curator: Amnon Barzel

Selected Collections

The Israel Museum, Jerusalem
The National Museum of Slovakia, Bratislava
Israel Discount Bank
The Joseph Hackmey Collection, Tel Aviv
David Louis – Royal Beach Hotel, Eilat
Ran Rahav, Savyon

**The Problematics of the Feminine Experience / Orna Fichman -
Raanana Municipal Curator**

In her seminal 1988 book “Thinking through the Body,”¹ feminist scholar Jane Gallop writes that for centuries, women have been defined by their bodies, and received a double message: men admired them for their beauty and they, in turn, changed themselves to fit the norms of this world, while at the same time, they were also deemed to be superficial and obsessed with their external appearance.

Hagit Shahal's body of work presented in this exhibition demonstrates this problematics of the feminine experience, as well as its representations, which unfortunately still prevail in Western and local culture to this day. Shahal portrays a wide range of critical, subversive, defiant, overt, or covert expressions that try to defy patriarchal hegemony.

A series of linoleum cut prints titled “Double Trouble” depicts women who are restricted in different ways: by narrow skirts, in high stiletto heels, bound in corsets, in fishnet stockings fastened with garters and so on – elements that hinder their free and easy movement. The images are accompanied by the line “What do you want?” – sometimes in its entirety and other times fragmented. The answer to this question may be found in another series of prints by the artist: “I want to be what men want me to be or what men want me to look like...” Which will undoubtedly be followed by the thought: so, what does this say about me...? Is my role as a woman simply to fulfill their fantasies, which demand me to have (as Shahal etches in her works): “a perfect body,” “a perfect skin that will make him cry,” “to look like an angel,” and with all these requirements, to also still maintain a “healthy mind?”

The linoleum cut prints series “Skewered” portrays pole dancers at a strip club. The dancers are faceless, they are an object of sorts – the object of the male gaze, an object of consumption – whose sole purpose is to heighten men's sexual arousal. Their limbs are wrapped around the pole or sprawled at its feet in seductive poses. In this dance, the dancers follow the image of a worldview that assigns them as women a place of degradation and discrimination.

This perception is underscored by Shahal in linoleum cut prints that bear the dancers' “stage name,” which she chose from an American website of stage names that are particularly popular among men. These include names associated with luxury cars (Mercedes, Lexus), gems (Jade, Opal, Crystal), innocence and vulnerability (Bambi), and also Olga, Anastasia, Maria, Destiny... Through these “stage names,” each dancer establishes a dialectical relationship with those watching her: on the one hand, she appears on stage almost completely naked; on the other hand, she manages to remain anonymous in her fictitious name. And so, the dancer performs an act of both pathetic and tragic seduction.

In her book “The Beauty Myth,”² Naomi Wolf argues that “beauty” as a normative value is the product of mere social construct, and that the patriarchy determines the content of this construct in order to uphold its domination. “The myth of beauty,” maintains Wolf, states that there are absolute and universal physical criteria for “perfect” female beauty, and moreover, it produces cultural images of this beauty and reproduces them relentlessly. The fact that these are images, and that they are projected and printed in the media as immutable and uniform, is very telling of their fictitious nature – and so it follows that we are not talking about “beauty” but rather about the “myth of beauty.”

According to Wolf, images of beauty are exacting because they demand of women to match them completely. Such compatibility is impossible, at least not for long, because, unlike images, in reality

Hagit Shahal
Hey, gimme a smile
The Municipal Art Gallery in Beit “Yad Labanim” Raanana
March – April 2019
Curator Raanana Municipality: Orna Fichman
English translation of texts: Maya Shimony
Texts: Orna Fichman and Dr. Ktzia Alon
Photography: Rami Zarnegar
Design and Production: Massof Advertising, Kfar – Saba
© All rights in the catalogue reserved to The Department of
Culture, Youth and Leisure, Raanana Municipality and to Hagit Shahal
Email: hagit.shahal@gmail.com
Website: www.hagitshahal.com

בעמוד הבא: סרט כחול, 2012, תצריב אקוויטינטה ותחרייט יבש, 20/18 ס"מ
On the previous page: Blue Bow, 2012, sharpie aquatint, dry-point, 20/18 cm print size

Hagit Shahal

Selected Solo Exhibitions

2019 **Hey, gimme a smile**, Raanana Municipal Gallery, curator: Orna Fichman (cat.)
2018 **I Feel Pretty**, Artspace Tel Aviv, curator: Nir Harmat
2018 **Friday the 13th**, Artspace Tel Aviv
2017 **Little Women**, Tel Aviv Artists' House, curator: Nir Harmat
2015 **Self-Portrait**, Levinsky College of Education Gallery, Tel Aviv, curator: Arie Berkowitz
2015 **Creep, exhibition wall**, Artspace Tel Aviv, curator: Nir Harmat
2015 **Faded Lovers**, Office in Tel Aviv Gallery, curators: Irit Levin and Rachel Sukman (cat.)
2011 **Double Trouble**, Apart.Art Gallery, Tel Aviv, curator: Rotem Ritov
2010 **Through Beauty**, duo exhibition with Ilona Ahron, Tel Aviv Artists' House, curator: Irit Levin
2010 **Dowry. Inspiration**, Stern Art Gallery, Tel Aviv, curator: Nir Harmat (cat.)
2009 **Who's Who**, Micky Tiroche Fine Arts, London
2008 **Israel through Portraits**, the National Museum of Slovakia, Bratislava, curator: Tanya Sternson (cat.)
2008 **Cartography; Scale 6.2:1**, Art Wall Project on the façade of the Tel Aviv Artists' House, curator: Nir Harmat
2006 **Seeing Me, Seeing You**, Montefiore Art Gallery, Tel Aviv, curator: Irit Levin (cat.)
2003 **French Manicure**, Sara Erman Gallery, Tel Aviv
2000 **New Works**, Sara Erman Gallery, Tel Aviv
1997 **Oil Paintings**, Neve Tsedek Gallery, Tel Aviv, text: Talia Rapaport (cat.)
1993 **Ornaments**, Nelly Aman Gallery, Tel Aviv
1992 **Oil Paintings**, Arsuf Art Gallery, Rishpon, Israel, text: Gideon Ofrat (cat.)
1988 **Drawings**, Sara Levi Gallery, Tel Aviv
1987 **New Works**, Gordon Gallery, Tel Aviv
1985 **Paintings**, Sara Levi Gallery, Tel Aviv
1985 **Paintings**, Jerusalem Artists' House, Jerusalem
1984 Galerie Jean-Pierre Lavignes, Paris
1984 **Portraits**, Tatrama Gallery, Tel Aviv
1983 **New Works**, Sara Levi Gallery, Tel Aviv
1975 **Works on Paper**, Debel Gallery, Jerusalem

Selected Group Exhibitions

2018 **Women Painting Landscape**, Tel Aviv Artists' House, curators: Dr. Ruth Markus and Rutý Chinsky
2018 **Hanky & Powder Puff**, Nulubaz Cooperative Space for Contemporary Art
2018 **Law and Art**, Israel Supreme Court in Jerusalem, curator: Dr. Orna Yair
2017 **9 X Artist Wall**, Artspace Tel Aviv, curator: Nir Harmat
2017 **The Double Mirror**, Beit Rosentalis, Jaffa, curator: Irit Levin
2016 **9 X Artist Wall**, Artspace Tel Aviv, curator: Dalia Danon
2016 **Body of Work**, Artspace Tel Aviv, curator: Galit Rauchwerger
2016 **Then and Now**, Sara Erman Gallery, Tel Aviv
2015 **Flowers**, Sara Erman Gallery, Tel Aviv, curator: Mira Cedar
2015 **Woman – Many Faces**, Raanana Municipal Gallery, curator: Orna Fichman (cat.)
2015 **Following Collections**, Yavne Art Workshop Gallery, curator: Irit Levin (cat.)

Hagit Shahal

Hey, gimme a smile

The Municipal Art Gallery in Beit “Yad Labanim” Raanana

Hagit Shahal
Hey, gimme a smile